

GAZETA LWOWSKA.

We Srode

N^{er.} 45.

22. Kwietnia 1829.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia d. 14. Kwietnia. —

N. Pan najwyższym swoim listem gabinetowym z d. 10. Kwietnia b. r. raczył najlaskawiej drugiego Prezydenta c. k. powszechnej nadwornej Kamery, Ludwika Hrabiego Taafe, zostawiwszy go przy terażniejszej pensyi, w takim samym charakterze przenieść do najwyższego Sądu sprawiedliwości.

N. Pan raczył najlaskawiej postanowieniem swoim z d. 10. Kwietnia b. r. opóźnione miejsce Vice-Prezydenta przy c. k. powszechnej nadwornej Kamerze, nadać radcy nadwornemu Baronowi Hagonowi Eger. (G. W.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

Podług listów z Buenos-Ayres, siłę wojska, na którego czele wszedł tamże w d. 28. Listopada la Valleja powracający z Brazylii, podają na 2300 ludzi. Ministrowie Belcarcel i Guido schronili się byli do twierdzy, lecz później otrzymali przebaczenie od zwycięzcy. Wojsko, które Dorego wraz z bogatym posiadaczem włości Rosas, w środku kraju dla oparcia się mu zebrał, liczyło 1500 jazdy złożonej z milicyi, Indyjanów it. d. Dorego został rozstrzelany bez wyroku. Wstręt ku la Valleja powszechnie wszyscy czują, nawet najmocniejsi przeciwnicy Dorega. (D. A.)

Brazylija.

Aurora fluminense, gazeta w Rio-de-Janeiro wychodząca, w numerze 133, mocno się żali na artykuł gazety francuzkiej dotyczący się francuzkiej wyprawy pod Admiralem Routsin, jakoby artykuł ten ujmował sławie Brazylii.

Kuryjer Brazylijski z d. 25. Grudnia r. z. umieścił list wspomnionego Jenerała, w którym tenże wystawia, że jego postępowanie zgodne było z jego powinnością jakoteż z uszanowaniem dla Cesarza D. Pedro, że mogą zajść nieporozumienia między sprzymierzonymi Państwami, i że za wielką wagę przywiązują do artykułu gazety wychodzącej w kraju, gdzie jest druk wolny, i czynią postrzeżenia, za które nikt nie ręczy, i które

prócz tego nie nieznaczają. Z resztą ów artykuł gazety francuzkiej został przez paryżki dziennik zbity. (D. A.)

Portugalija.

Gazeta francuzka umieściła list z Lizbony z d. 14. Marca, donoszący, że zaledwie wyszła pod żagle wyprawa przeznaczona do Terceiry, musiała znowu zawinąć do portu, i dotąd przeciwnymi wiatrami jest wstrzymywana, i że mowią o uzbrajaniu innej wyprawy, do której ma być użyty okręt liniowy Jan VI., i inne okręty, które z tego powodu śpiesznie uzbrajają. Nowsze wiadomości z Lizbony z d. 18. Marca przez inny Dziennik umieszczone mówią, iż Brazylijski Konzul P. Silva został zawiadomiony, aby Portugalija w trzech dniach opuścić. (D. A.)

Wielka Brytania i Irlandyja.

Dnia 28. Marca miał Lord Eldon poraz pierwszy od złożenia urzędu Kancelerza postuchanie u Króla Jmci w Windsor przez 4 godziny, na którym złożył Monarsze 60 petycyj przeciw Katalikom. We Srode miał Lord Mansfield postuchanie w tymże samym celu. Za parę dni uda się i Xiążę Newcastle do Windsor, ażeby swoim sposobem Króla objaśnić o ile nowy bil sprzeciwia się Królewskiemu przysiędze.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby Niższej, które się dopiero dziś zrana o 4tej skończyło, przeszedł bil katolicki wśród głosnych okrzyków większością 320 przeciw 142 głosów. Prawo o wyborach 40 szyllingowych przeszło również, nawet bez rozpraw i głosowania. Obadwa bile idą teraz do Izby Wyższej.

Kuryjer pisze: Widać z gazet francuzkich, że Porta oczekuje przybycia Pośta francuzkiego i angielskiego. Doniesliśmy w tych dniach, że się tam w rzeczy samej udać mają. Następcą P. Stratford Kanning będzie Sir Rob. Gordon, brat Hr. Aberdeen. Dzieje się to na wyraźną prośbę P. Str. Kanninga.

W d 31. Marca wniesiony był do Izby Wyższej bil o emancypacji Katolików, jakoteż bil kwalifikacyjny do wyborów i obadwa poraz pierwszy zostały odczytane. Hr. Harrowby chciał przedewszystkiem wiedzieć, czyli renty katolickie jeszcze są w Irlandyi pobierane. Xiążę Wel-

lington rzekł, że niesądzi, aby taka rzecz tamże jeszcze była pobieraną (śmiech) i zapowiedział wniosek drugiego odczytania na d. 2. Kwietnia. W razie, gdy to odczytanie w pomienionym dniu nastąpi, na tenczas Xiążę w d. 3. wniesie drugie odczytanie drugiego bilu. Lord Bexley rzekł: powinniśmy sobie życzyć rozwagi i umiarkowania, od tronu zaleconych, czego jednakże niepozwała mi spodziewać się szybkość, z jaką środek ten ma w Izbie przechodzić. Kraj jest zupełnie napaźdny; zacnego Xięcia uważał za obrońcę sprawy protestanckiej i nie miał podejrzenia, aby się tą drogą puścił. Xiążę Wellington odpowiedział: Nietylko uszanowanie ku zaleceniu Królewskiemu, lecz własny jego charakter zabraniają mu pospiechu i o takowy po dwu miesięcznych rozprawach przy różnych sposobnościach, nie można go obwinać, i ón nie może dozwolić, aby drugie odczytanie jeszcze nadal było odłożone.

Margr. Aylesbury, Hr. Winchelsea, Lord Bexley i Lord Rolle pojechali w d. 1. Kwietnia do Windsoru, i mieli długie posłuchanie u Króla przyczem podali mu wielką liczbę prośb przeciw emancypacji. Ponieważ jak donosiły gazety Londyńskie obawiano się, aby do tego orszaku nie przylączyło się więcej powozów i pieszo idących, imogłby przeczco wybuchnąć rozruch, przeto Sir R. Birnie z urzędnikami policyjnymi udał się tegoż poranka do Windsora, i drugi batalijon trzeciego pułku gwardyi tamże na leżach stojący otrzymał rozkaz być w gotowości na pierwszy znak do wyruszenia. Adwokat Halcombe, który tak zwaną petycją Londyńską przeciwko Katolikom w oberzy pod koroną i kotwicą sporządził, rozpiął teraz zgromadzenie ludu, na d. 7. Kwietnia w Hyde-Park; sądzą wszelako, że rząd znajdzie środki zapobieżenia temu zgromadzeniu. (D. A.)

Francyja.

Król postanowieniem swoim z d. 2. Kwietnia zwołuje wyborcze kolegium obwodowe z Pontoise, Hazebronk i Narbonne na d. 14. Marca, aby na opróżnione miejsca przez śmierć Alexandra de Lameth, i rezygnacją PP. Labasecque i Sernin wybrano członków do Izby Deputowanych.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych w d. 30. Marca, na którym postrzegano obecnych Jenerałów Higennet i Tiburcego Sebastiani, przybytych z Morei, zabrał nasamprzód głos Minister skarbu, dla wniesienia kilku projektów do prawa. Jeden z tych dotyczy się zamiany kilku własności koronnych, inny uregulowania odstąpionego placu miastu Paryż na nową giełdę zobowiązkieną rzymania jego kosztem tegoż gwaachu. Trzeci ma

za cel przebicia dawnej złotej i srebrnej monety, co powinno w pięciu latach nastąpić. Sztuki 6 liwrowe, 3 liwrowe, 24 sous i 6 sous powinny być przebite na monetę decymalną. (Dla czegoż nie mają być przebite także sztuki po 30 i 15 sous? pyta się jeden głos ze strony prawej.) Dalej sztuki złote po 48 liwrow, 24 i 12 liwrow. (Poruszenie zadziwienia ze strony widzów, którzy są za młodzi, aby byli widzieli półluidory) Rząd spodziewa się pokryć koszta po większej części zyskiem znacznej ilości złota, będącego w dawnej monecie srebrnej. Cała masa pieniędzy mających być przebitych w pięciu latach, rachując aż do Lipca 1834 wyniesie blisko 600 mil., koszta przebicia mogą się zmniejszyć znacznie przeto, ponieważ spodziewają się, iż bank okaże jak dotąd w interesie publicznym swoją gotowość. Potym czasie pieniądze srebrne płacone będą tylko podług wagi po 907 miliemes na stopę 198 fr. 83 cent. za kilogram, a sztuki złote po 900 miliemes, na stopę 3091 kilogramów, podług taryfy z 17 Prairial roku XI.; czwarty projekt dotyczy się oddawania listów po domach we wszystkich gminach Królestwa. Wszystkie te projekta odesłano do biura dla rozpoznania, a potem przystąpiono podług dziennego porządku do rozpraw nad prawem departamentowem.

Izba Deputowanych trudniła się w d. 3. Kwietnia dalszemi obradami nad prawem Departamentowym i w końcu posiedzenia ogólne narady odłożyła na d. 6. Kwietnia.

Państwo Papieskie.

Dziennik rzymski z d. 1. Kwietnia zawiera względem wyboru nowego Papieża i uroczystości z tego powodu, co następuje:

Podobało się dobrotliwej opatrności wystuchać najszczerzych życzeń wszystkich wiernych, i po szterdziestodzieciodniowem opróżnieniu stolicy papiezhkiej, i trzydziestodniowem *Conclave*, osierocony kościół S. obdarzyć głową. Jego wysokość najprzewielebniejszy Kardynał Franciszek Xawery Castiglioni, Biskup Tuskułański, W. Penitencyjaryjusz i Prefekt Kongregacji indexów, został na wczorajszem skrutynijum Papieżem obrany. Najprzewielebniejszy nowo-obrany, zapytany przez Kardynała Juliusza Maryję della Somaglia, Dziekana S. Kollegijum, czyli przyjmuje najwyższą godność Kościoła, odpowiedział, iż się zgadza z wolą bożą, i przybiera imię Piusa VIII. Potem ukazał się W. Mistrz obrzędów Monsignor Zucche, i jako notaryjusz stolicy apostolskiej spisał sądowy instrument tego przyjęcia. Kardynałowie Albani i Caccia Piaati, jako pierwsi Dyjakońowie wzięli między siebie no-

wo-obranego Papieża, zaprowadzili go do zakrystyi, gdzie przybrany w ornat papieżki, został przez nich przed ołtarz kaplicy kwirynalnej odprowadzony, gdzie Ojciec S. na będącym już w pogotowiu przed ołtarzem krzesło (*sella gestatoria*) usiadłszy, przyjmował pierwszy hold kardynałów (*prima ubbidienza ossia adorazione*) przez ucałowanie ręki i dwukrotne uściskanie.

Po dopełnieniu tego oroczystego aktu Kardynał Galefi, Podkomorzy Ś. Kościoła Rzymskiego, włożył Ojcu Ś. pierścień rybacki, który tenże oddał potem W. Mistrzowi obrzędów Monsignor Zucche, aby kazał wryć na nim obrane przez niego imię. Tymczasem Kardynał Albani jako pierwszy Dyjakon, ogłosił z ganku nad przysionkiem pałacu kwirynalnego będącego, zebranemu ludowi wybór Ś. głowy Kościoła następującymi słowy: *Annuntio vobis gaudium magnum; Papam habemus Eminentissimum ac Reverendissimum Dominum Franciscum Xaverium Episcopum Tusculanum S. R. E. Cardinalem Castiglioni, qui sibi nomen imposuit Pius VIII.* (Głoszę wam wielką radość; mamy Papieżem Jego Wys. najprzewielebniejszego Franciszka Xawerego Biskupa Tuskułańskiego Ś. Rzymskiego Kościoła Kardynała Castiglionięgo, który sobie przybrał imię Piusa VIII)

Na tę wiadomość lud licznie na placu kwirynalnym pomimo mroźnej ulewy zebrany, napętnił powietrze radosnemi okrzykami; chóry muzyki grały wesolę harmoniję, a bok dział zamku Ś. Anioła, jakoteż odgłos wszystkich dzwonów zapowiedziały pocieszającą i radosną wiadomość całtemu miastu. Wszyscy mieszkańcy Rzymu oddali się najżywszej radości, która niebawem odbije się w całym chrześcijańskim świecie.

Dzisiaj z południa o godzinie 3ciej udał się Jego Świątobliwość wraz z Kardynałami: Somałglin, Dziekanem Ś. Kollegijum, i Galefi, Podkomorzym Ś. Kościoła Rzymskiego, w powozie przy poważnym odgłosie radości z pałacu kwirynalnego do pałacu watykańskiego, poszedł do kaplicy Syxtusa i tam przyjmował od wszystkich Kardynałów drugi hold, przez ucałowanie w nogę, i rękę pokrytą krajem pławiarza i przez zwyczajne uściskanie.

Poczem Jego Świątobliwość poprzedzony od Pralatów i Kollegijum Ś. zaniiesiony został na krzesło do kościoła watykańskiego, gdzie odprawiwszy krótką modlitwę przy ołtarzu Przenajświętszego Sakramentu, udał się potem do ołtarza Papieżkiego (*Altare della Confessione di S. Pietro*) wstąpił na takowy, i mając mitrę na głowie usiadł po środku stołu na czerwonej poduszce. Kardynał Dziekan zaintonował hymn pochwalny Ś. Ambrożego, który śpiewacy papieżcy skończyli.

Podczas śpiewu przyjmował Jego Świątobliwość trzecie publiczne Kardynałów holdy.

Nowo obrany Papież urodził się w Cingoli, mieście Marchii Ankońskiej d. 20. Listop. 1764. Pius VII. ś. p. na Konsystorzu w d. 11. Sierp. 1800 mianował go Biskupem w Montalto. W skutek politycznych zdarzeń w r. 1808 wygnany był do południowej Francyi i bawił tamże do r. 1814. Na Konsystorzu w d. 8. Marca 1816 z Biskupa w Montalto przeniesiony na Biskupa Ceseny, mianowany został Kardynalem Kapłanem Kościoła pod tytułem: *Santa Maria in Transpontina*. Niebawem potem dla swoich głębokich nauk i światła, szczególnież we wszystkiem, co się dotyczy przedmiotów Ś. nauki wiary, mianowany W. Penitencyjaryjuszem, a później na Konsystorzu w d. 13. Sierpnia 1821 *Suburbicar* Biskupem Frascati.

Listem własnoręcznym z dnia wczorajszego mianował Ojciec S. Kardynała Albani Sekretarzem Stanu.

Listem Sekretaryjatu Stanu z dnia wczorajszego potwierdził Ojciec Ś. Kardynała Pacca Prodatoryjuszem, a Kardynała de Gregorio W. Penitencyjaryjuszem.

(G. W.)

Wiadomości z Grecyi.

Odebraliśmy przez Korfu (mówi Dostrzegacz Anstryjacji z d. 13. Kwietnia) wraz z listami z tego miasta z d. 28. Marca, Gazety z Eginy (Gazetę powszechną Grecyi i Pszczolę Grecką, do d. 10. Marca z Patras, a Kurjera wschodniego do d. 12. t. m.) Wiadomości, które wspomniane Dziełniki zawierają, są następujące:

Prezydent Grecyi, Hrabia Jan Capodistrias, popłynął w d. 2. Marca na rossyjskiej fregacie Helena (na której zwykle odbywa podróż z Eginy) do Napoli di Romania, żądając udać się chęć także do Nawarynu.

Na kilka dni przed odjazdem swoim ogłosił wyrok następujący: »Państwo Greckie. Prezydent Grecyi. Mając zamiar oddalenia się z tej siedziby rządu dla objechania Peloponezu, a oraz życząc sobie, aby zwyczajna kolej prac rządowych nie była przerwana; stosownie do dawniejszego postanowienia w Czerwcu i Sierpniu roku zeszłego i w skutek rozporządzenia pod liczbą 9113 w dniu 17. t. m. wydanego, rozkazujemy: Artykuł 1) Rada Ministrów, pod przewodnictwem Probuloza (Prezesa rady) wydziału skarbowego Panhellenionu, stosownie do otrzymanego zalecenia rozpoznaj i osądzi wszystkie przedmioty, przełożone sobie przez Sekretarza Stanu i Sekretarza rządowego spraw zagranicznych. 2) Sekretarz Stanu jakoteż Sekretarz Rządu spraw zagranicznych pozostaną w Eginie, i upoważnieni odbierać adressowane do nas listy i korrespon-

dencyje. 3) Pomienieni Sekretarze i każdy w swoim zakresie działania są organem, przez który nam rada Ministrów zdań swoich udzielać będzie. W Eginie dnia 28. Lutego 1829. Prezydent J. A. Capodistrias. Sekretarz Stanu Spiliadis. «

P. Spanopulo towarzyszy Prezydentowi w podróży i pod nieobecność Sekretarza Stanu, który pozostał w Eginie, kontrasygnuje akta rządowe wydawane przez Prezydenta w podróży.

Dawniejszymi wyrokami z dnia 17. Lutego, P. Spiridion Trikupis, oświadczywszy życzenie być uwolnionym od obowiązków Sekretarza Stanu, i gotowość swoją innym sposobem służenia ojczyźnie, został Sekretarzem rządowym spraw zagranicznych, a na jego miejsce Mikołaj Spiliadis mianowany Sekretarzem Stanu. Wyrokiem z dnia następującego (18. Lutego) mianowany F. Spiridion Skufo Podsektarzem Stanu.

Postanowienie, o którym Prezydent przed odjazdem swoim do Peloponezu w wyroku z d. 28. Lutego pod liczbą 9113 względem organizacji rady ministerjalnej namienić, jest następującej osnowy: »Państwo Greckie, Prezydent Grecyi Rada Ministrów, Arty. 7) Postanowienia z d. 3. Lutego 1828. ustanowiona, będzie urządzona w sposobie następującym: 1) Rada składa się z pierwszych trzech Sekretarzów wydziału Panhellenionu, z Sekretarza rządu spraw wewnętrznych i Sekretarza Stanu. 2) Prezydium tej rady należy do Prezydenta Grecyi; Członkowie wydziału Skarbowego, Jenerałnej Intendenty, drudzy Sekretarze wydziału zasiadają w radzie, wszelako tylko na szczególny rozkaz Prezydenta. 3) Każdy Członek udziela radzie spraw, które jak dalece się go dotyczą, zostały mu przez Prezydenta lub Panhellenion poruczone. 4) Sekretarz Stanu utrzymuje protokół z posiedzeń obrad Ministrów. 5) Pierwsi Sekretarze wydziałów udzielają Prezydentowi i Panhellenionowi wiadomości o interesach, i podług treści protokołu z posiedzeń rady i posiedzeń Panhellenionu. 6) Gdy Prezydent nie jest obecny w siedzibie rządu, natenczas na radzie Ministrów prezyduje jeden z Probuśosów Panhellenionu; wszakże interesami przypadającemi kieruje według zlecenia Prezydenta. W Eginie dnia 17. Lutego 1829. Prezydent J. A. Capodistrias. Sekretarz Stanu Spiliadis. «

O wypadkach wojennych w prowincjach Livadii, Beocyi i Akarnanii, w pierwszych miesiącach tego roku donoszą, że Vonitza w zatoce Arty w d. 17. Marca, po długiej i uporezywnej obronie, z powodu zupełnego niedostatku żywności, poddała się Grekom pod Jenerałem Church.

Wiadomości handlowe.

— Z Gdańska d. 2. Kwietnia. —

Od czasu ostatniego doniesienia naszego sprzedano tu circa 180 łasztów pszenicy, a mianowicie: 13 łaszt. wysokopstrokatęj 32funtowej z dawnego ziarna po 495 fl., oraz 10 łasztów po 500 fl., biorąc na łaszt po 60 szefli, (po 35 i po 35 5/12 złp. za korzec); 30 łasztów wysokopstrokatęj 130funtowej 540 fl., i 50 łasztów po 555 fl. (po 38 1/4 i po 39 1/8 złp. za korz.); 50 łaszt. pstrokatęj 130funt. po 515 fl. i 30 łaszt. wysokopstrokatęj, ale wyką znieczyszczonąj po 500 fl. łaszt od 56 1/2 szefli.

Listy z Londynu z d. 17. Marca zwiastowały wprawdzie podwyższenie ceny na pszenicę o 3 blisko sz., ale późniejsze z d. 20; doniosły o znizeniu jej o 2 sz. na kwarterze, bezwzględnie na to, że opłata celna doszła do 10 s. 8 d. i że spodziewano się jej podwyższenia w tygodniu następnym do d. 12 sz. 8 d., a nawet do 16 sz. 8 d. Podobna niestałość w targach londyńskich nie jest bez wpływu na targ tutejszy. Dopiero czas późniejszy okaże, co jest właściwie przyczyną podobnego wahania się w cenach, jedni bowiem przypisują to stanieniu mąki, w skutku czego wynarże nieinaczej jak po cenach z d. 17. Marca pszenicę płacić chcieli; inni przypisują niedostatkowi pieniędzy gotowych i tej okoliczności, że w Bostonie zbankrutował jeden z większych kupców zbożowych Ben. Smith, co miało duży wpływ na umysł wielu faktorów zbożowych w Londynie z tym domem handlowym w stosunkach zostających. Gdy jedna i druga przyczyna spadnięcia ceny, jest tylko chwilowa, przeto tutejsi właściciele zboża nie są skłonni do sprzedaży, tym bardziej, że odebrane doniesienia z Francyi są nieco pomysłniejsze, i że tutaj lubo teraz nie wiele kupują, nie żle przecież za pszenicę płacą.

Co do żyta, jęczmienia, grochu i owsa, nie masz w tej chwili żadnego prawie handlu.

Gdyby cena pszenicy w Anglii jak się tego spodziewają, podnieść się miała w następnym tygodniu, będzie to prostym skutkiem obawy o niedostatek, i bynajmniej na to spuszczać nie można; ale później, jeżeli opłata celna ulegnie zmianie i ceny się utrzymają, będzie to przedpowiędnią, że handel zbożem do Anglii stanie się korzystny. Tego wypadku spodziewają się tutejsi spekulanci, we wszystkich bowiem listach odebranych z Anglii donoszą stale, że dowóz pszenicy i innego zboża krajowego na targi miast angielskich ciągle jest mały, i prawie nic nieznaćcy.

(G. P.)